

FARSKÝ LIST

27. január - 2. február 2025, číslo 583

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

MATKA NAŠEJ NÁDEJE

V dnešnej poslednej katechézke o bule pápeža Františka *Spes non confundit* sa vraciame akoby späť k jej hlavnej téme: *skutočná nádej nezahanbuje*. Ani neklame. Prvý ponovembrový prezident Václav Havel raz povedal: „Nádej nie je presvedčenie, že niečo dopadne dobre, ale istota, že niečo má zmysel – bez ohľadu na to, ako to dopadne.“ Páči sa mi tento výrok, pretože ide proti prúdu toho, čo dnes vidíme a označujeme ako „pozitívne myslenie“ – také to často ničím nepodložené dúfanie, že „však bude dobre“ a „nakoniec všetko dobre dopadne“. Možno trochu odbočím, ale dnes sa toto naivné „pozitívne myslenie“ prejavuje v tom, čo niektorí nazývajú „anticivilizačné myslenie“ mnohých našich súčasníkov: presvedčenie, že náš svet je akosi daný nejakou „prozreteľnosťou“, že sloboda a blahobyt a mier a všetko to je čosi, čo tu prosto je a vždy to bude a nikdy to neprestane. Dejiny nás ale učia, aké krehké všetky tieto veci sú, ako namáhavo sa vytvárajú a ako ľahko môžu byť jedným zlým rozhodnutím, dokonca len ľahostajnosťou onej „mlčiacej väčšiny“ zničené: Lenin, Stalin, Hitler, Gottwald, Putin,... – príkladov je dosť. Odborníci dokonca hovoria, že celá stáročná kultúra národa môže vymiznúť v priebehu jedinej generácie, ak ju rodičia nedokážu odovzdať svojim deťom. Aj v kresťanstve často vidíme takéto „pozitívne myslenie“, ktorým mnohí veriaci, ale dokonca aj kňazi či biskupi v praxi nahradili Evanjelium a z neho plynúcu kresťanskú vieru a nádej. Prejavuje sa to presne takým tým naivným presvedčením, že „nakoniec to všetko isto dopadne“, nakoniec isto „všetci prideme do Neba“, preto „netreba sa báť“, veď Pán Boh je „nekonečne milosrdný“, tak sa nad nami „naisto zmluie“. Poznáte to, že? Možno ste to dokonca aj sami kedysi vyznávali! Ježiš v dnešnom úryvku hovorí o nádeji, ktorá je opodstatnená – pretože plníme vôľu nášho Otca a tak sa osvedčujeme ako

Jeho synovia a dcéry. Pripomeňme si, v čom táto vôľa spočíva, keď nám Otec „*dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi.*“ (Ef 1, 9-10). Kresťanmi sme sa stali preto, lebo nás táto vízia uchvátila a zamilovali sme si ju. Stali sme sa učeníkmi – preto sa vo farnosti stretáme v malých spoločenstvách a farských bunkách, aby sme sa naučili túto jednotu spoločne žiť, preto pracujeme na sebe, aby sme zo seba odstránili každý hriech, ktorý rozdeľuje, aby sme odstránili všetko, čo tejto jednote prekáža. A stali sme sa aj misionármi, vyslancami a robotníkmi tejto vízie, aby sme išli do sveta a všetkým ľuďom pomohli stať sa súčasťou tejto jednoty, čiže Božieho Kráľovstva. Tak sa osvedčujeme ako deti Boha a máme tak pevnú a opodstatnenú nádej – a nielen onen naivný a klamný „pozitívny pocit“ – že ak sme súčasťou Božieho Kráľovstva a jeho diel na zemi, budeme súčasťou tohto Kráľovstva a jeho Slávy aj vo Večnosti. Tak, ako to v úvodnom úryvku z Písma prisľúbil Ježiš a ako to práve v súvislosti s misionárskou činnosťou vo svete prisľúbil aj inde, keď povedal: „*Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlky. Pre mňa vás budú vlčiť pred vladárov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.*“ (Mt 10, 16.18.22). Dalo by sa povedať, že práve táto misia je konečným potvrdením nášho učeníctva a Sláva Neba je odmena pre tých, ktorí sa v tejto misii osvedčili a vytrvali v nej verne a oddane napriek všetkému až do konca. Ako hovorí sv. pápež Ján Pavol II. v encyklike *Redemptoris missio*, otázka nie je, či sa iní ľudia môžu spasiť, ak im nebudeme ohlasovať Evanjelium, ale či sa my môžeme spasiť, ak Evanjelium hlásať nebudeme a ak sa teda do tejto vízie nášho Otca s plným nasadením nezapojíme! Za príklad takejto opodstatnenej

nádeje, založenej na plnení Otcovej vôle, nám pápež František v závere svojej buly dáva Ježišovu Matku, Máriu. Píše: „Nádej nachádza svoje najvyššie potvrdenie v Božej Matke. V nej vidíme, že nádej nie je pochabý optimizmus, ale dar milosti v realite života. Ako každá matka aj ona pri každom pohľade na svojho Syna myslela na jeho budúcnosť a určite v jej srdci zostali vryté slová, ktoré jej adresoval Simeon v chráme: „*On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, a tvoju vlastnú dušu prenikne meč.*“ (Lk 2, 34 – 35) A keď pod krížom videla nevinného Ježiša trpieť a zomierať, hoci prežívala neznesiteľné bolesti, opakovala svoje „áno“, nestratila nádej a dôveru v Pána. Takto pre nás spolupracovala na naplnení toho, čo jej Syn povedal, keď ohlásil, že bude musieť „*mnoho trpieť, starší, veľkňazi a zákonníci ho zavrhnú, zabijú ho, ale on po troch dňoch vstane z mŕtvych*“ (Mk 8, 31), a zmietaná touto bolesťou, ktorú z lásky obetovala, sa stala našou Matkou, Matkou nádeje. Nie náhodou ľudová zbožnosť naďalej vyzýva Pannu Máriu ako Stella maris, čo je titul vyjadrujúci pevnú nádej, že v búrlivých premenách života nám Matka Božia prichádza na pomoc, podopiera nás a pozýva nás dôverovať a naďalej dúfať.“ (SNC 24) a pokračuje: „Na ceste k jubileu sa vráťme k Svätému písmu a vypočujme si slová, ktoré sú nám adresované: „*A pretože Boh chcel dedičom prisľúbenia presvedčivejšie dokázať nezmeniteľnosť svojho rozhodnutia, zaručil sa prisahou, aby sme [...] mali silné povzbudenie my, čo sme našli útočisko v tom, že dosiahneme ponúknutú nádej. Máme ju ako istú a pevnú kotvu duše, ktorá preniká až do vnútra za oponu, kam za nás vošiel ako predchodca Ježiš*“ (Hebr 6, 17 – 20). Je to silná výzva, aby sme nikdy nestratili nádej, ktorú sme dostali, aby sme sa jej pevne držali, nachádzajúc útočisko u Boha. Obraz kotvy je príťažlivý pre chápanie stability a istoty, ktorú uprostred rozbúrených vôd života máme, ak sa spoľehame na Pána Ježiša. Búrky nás nikdy nemôžu premôcť, pretože sme ukotvení v nádeji milosti, ktorá nám umožňuje žiť v Kristovi, lebo premáha hriech, strach a smrť.“ (SNC 25). Všimli sme si to? Je to prepojené! Nádej nám dáva odvahu žiť ako

učeníci a pracovať ako misionári vo svete a tak napriek všetkým prekážkam a protivenstvám zasvätiť svoje životy vízií nášho Otca, vízií Jednoty všetkého v Kristovi. A súčasne toto zasvätenie sa tomuto životu a dielu jednoty všetkého v Kristovi nám dáva istú nádej, že budeme účastní aj na Večnej Sláve Kráľovstva v Nebi, pretože sme na ňom účastní už tu na zemi a vytrvali sme v tom až do konca – tak, ako Mária!

KATOLÍK A TÍ OSTATNÍ (NEKATOLÍCI A NEKREŠŤANIA)...

Začnime dnes vetou teológa Karla Rahnera, ktorý hovorí, že to, čo si väčšina ľudí predstavuje pod slovom „Boh“, našťastie neexistuje... Je totiž úplne normálne predstavovať si Boha na spôsob nás, ľudí, ako nejakého takého „trochu väčšieho človeka“, ktorý žije kdesi „tam hore“. Taký „neviditeľný muž za oblakmi“, slovami zabávača Georga Carlina. Tento „boh“ je zaťažovaný všetkým tým, čím je zaťažovaný hriešny človek: je samofúby, urážlivý, pomstychtivý, možno dokonca krutý, po moci a ovládání ľudí smädiaci despota... a, samozrejme, bezpodmienečne a pod hrozbou večných trestov v Pekle vyžaduje, aby sme ho milovali. A tak nesmieme ani len ceknúť niečo o tom, že takýto je, naopak, musíme sa mu líškať a koríť a oslavovať ho ako verného a milosrdného a milujúceho – a pritom mu neveríme, absolútne neveríme, zo všetkých síl sa väčšina z nás vyhýba tomu, aby z toho, čo tento „boh“ hovorí, urobila hoci len o byľku viac, než považuje za absolútne nevyhnutné na to, aby unikla jeho pomste v podobe večného ohňa v Pekle! Aj to je jeden dôvod, prečo sme učeníci: ľudia, ktorí sa učia poznávať Boha v celej Jeho neuveriteľnej inakosti a odlišnosti, nádhерnej inakosti a odlišnosti od všetkého, čo na tejto zemi poznáme! Bez toho riskujeme, že kresťanstvo premeníme na niečo, čo pripomína vzťah poddaného k cisárovi či kráľovi: Kráľ má moc a preto vydáva nariadenia. Tie treba plniť – jedno, či sú logické alebo nelogické, múdre alebo hlúpe, kráľ ich vydal, treba ich dodržať. Kto ich dodrží, hoci aj s nechutou, ale dodrží, bude kráľom odmenený alebo aspoň nepotrebaný. Kto ich nedodrží, hoci aj k tomu mal rozumné dôvody a výhrady alebo boli tie príkazy rovno hlúpe, bude urazeným kráľom potrestaný, pretože to boli jeho

nariadenia a kráľ má moc pomstiť sa na tých, ktorí ho neposlúchnu... Niekedy sa v nekatolíckych kresťanských náboženstvách (zväčša protestantských) stretávame s tým, že vyznávajú práve takéhoto na obraz človeka stvoreného samolúbeho boha: Ak uveríš, že Ježiš za teba zomrel na kríži a navonok to vyznáš slovami, budeš spasený v Nebi, aj keby si bol zločinec a hriešnik. A ak to neurobiš, tak budeš zvrhnutý do Pekla a trestaný v Pekle, aj keby si bol ten najčnostnejší, najlepší a najobetavejší človek na svete. Jeden ateista na internete túto predstavu opísal v celej jej absurdnosti takto: „Vyberiem dva protipóly. 1. Sociopat, ktorý za celý svoj život utýral a zabil mnoho ľudí, nikdy nikomu neurobil nič dobré a nikdy nebol veriaci Na smrteľnej posteli uverí v Boha a oľutuje to, čo za celý život spáchal. A hľa - nový obyvateľ Kráľovstva nebeského je na svete! 2. Ateista, ktorý za celý život neublížil muče, žil podľa svojho najlepšieho svedomia a platnej sekulárnej morálky. Na smrteľnej posteli sa zmieri so svojou smrteľnosťou, v Boha neuverí, oľutuje niektoré svoje nie príliš závažné činy, ktoré ho napokon príležitostne trápili po celý zbytok života. A hľa - o ďalšie mäsko do pekelného guláša je viac.“ A ešte strašnejšie veci niektoré nekatolícke kresťanské náboženstvá tvrdia, napríklad, že Boh vo svojej všemohúcnosti už vopred nezvratne určil, koho z ľudí už stvoril na spasenie sa v Nebi – a naopak, koho stvoril na to, aby bol trestaný a zatratený v Pekle. Hrozné predstavy, že? Nečudo, že potom mnohí ľudia odmietajú Boha! V skutočnosti je to všetko úplne inak. Všetko, čo Boh hovorí, má svoju logiku – a tá nevychádza z toho, že si prosto niečo zmyslel a pod hrozbou trestov nám to nariadil. Malo by to rovnakú váhu, aj keby nám to Boh nikdy nepovedal. Sú to zákony a princípy rovnaké, ako napríklad zákony prírody či zákony ekonomiky alebo spoločnosti: prosto platia. Objektívne. Bez ohľadu na to, či ich poznáme alebo nie, či ich niekto sformuloval a vyslovil, alebo nie. Všetko, čo Boh hovorí, je veľmi logické. Boh nás stvoril, aby sme boli zbožštení, aby sme boli ako Boh. Aby sme mali účasť na jeho Večnosti, Všadeprítomnosti, Všemohúcnosti, Nesmrteľnosti, Sláve, na všetkom. A na Jeho

Bláženosti, samozrejme. Tá sa ale odvíja aj od toho, že Boh Je Láska, Je Svätý, Je dokonalé Dobro, Svetlo, v ktorom nie je žiadna tma. Keby bol Boh zlý a hriešny, keby nebol svätý a keby bol – no, presne taký, ako si to vyššie spomenutí ľudia predstavujú, potom by trpel rovnako ako my a nebol by vôbec blažený a Nebo by bolo peklom! Účasť na tých prvých veciach môžeme od Boha iba dostať. V Kristovi Boh už zariadil, že to všetko naozaj môžeme mať. Ale žiť ako Boh – byť svätý a dokonalý a byť dobrom a láskou ako je Boh Dobrom a Láskou,... – sa musíme rozhodnúť a potom naučiť. Kto sa to naučí a takým bude, spasí sa, aj keby nikdy o Bohu nepočul, pretože takým túži byť a Boh nemá inú túžbu, než mu túto Jeho túžbu splniť, veď k tomu ho stvoril a vykúpil. A kto takto žiť nechce, ostane zatratený – nie preto, že by ho urazený Boh trestal v Pekle za neposlušnosť, ale preto, že tento človek sa slobodne a sám rozhodol, že byť ako Boh nechce, že nechce žiť nebesky a teda v Nebi Nebo žiť nechce – aj keby bol navonok pokrstený, hlásil sa k Cirkvi a ku Kristovi, denne sa modlil a chodil do kostola... UVAŽUJEME: Apoštol Pavol presne takto hovorí, že jediné, na čom záleží, je, či si zvolíme dobro alebo zlo, česť alebo sebeckosť, lásku alebo pýchu – a to podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia, (najlepšieho, čiže nie v ľahostajnej nevedomosti ale s túžbou čo najlepšie spoznať, čo je dobro a čo zlo a podľa toho potom čo najlepšie žiť, lebo to skutočne celým srdcom chceme). Toto jediné rozhodne. Ako hovorí Ježiš, „*kto nie je proti nám, je za nás. [Ale] Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrmažďuje so mnou, rozhadzuje.*“ (Mk 9, 40; Mt 12, 30). Ako sa teda postaviť ku kresťanom, ktorí Cirkev opustili, založili si vlastné sekty a náboženstvá a dokonca veria už spomenuté často hrozné veci o Bohu? „Cirkev vie, že z viacerých dôvodov je spojená aj s tými, ktorí sú pokrstení a pomenení menom kresťan, ale nevyznávajú úplnú vieru alebo nezachovávajú jednotu spoločenstva pod vedením Petrovho nástupcu. Mnohí z nich majú totiž v úcte Sväté písmo ako pravidlo viery a života, prejavujú úprimnú náboženskú horlivosť, s láskou veria v Boha Otca všemohúceho a v Krista, Božieho Syna a Spasiteľa, prijali krst, ktorý ich spája s Kristom, ba

uznávajú a prijímajú vo svojich cirkvách alebo cirkevných spoločenstvách aj iné sviatosti.“ (LG 15). A tak Cirkev ich s láskou prijíma, modlí sa za nich, za plnú jednotu s nimi, „pričom nabáda svojich synov a dcéry na očistu a obnovu, aby sa Kristovo znamenie jasnejšie zaskvelo na tvári Cirkvi“, aby sme aj pred nimi vydávali stále žiarivejšie svedectvo o Kristovi a Jeho Neveste, Cirkvi. A čo ľudia, ktorí v Krista neveria – moslimovia, budhisti a podobne? Aj tu záleží len na tom jednom: čo si kto zvolí, či dobro alebo zlo. Koncil preto hovorí, že „tí, ktorí bez vlastnej viny nepoznajú Kristovo evanjelium a jeho Cirkev, ale

s úprimným srdcom hľadajú Boha a pod vplyvom milosti sa snažia skutkami plniť jeho vôľu, poznávanú hlasom svedomia, môžu dosiahnuť večnú spásu. Božia prozreteľnosť neodopiera prostriedky potrebné na spásu ani tým, ktorí bez vlastnej viny ešte neprišli k jasnému poznaniu Boha a usilujú sa, nie bez Božej milosti, správne žiť. Lebo všetko, čo je u nich dobré a pravdivé, Cirkev pokladá za prípravu na evanjelium a za dar toho, ktorý osvecuje každého človeka, aby mal napokon život.“ (LG 16). A Cirkev sa usiluje urobiť všetko pre to, aby aj oni mohli spoznať a prijať Krista.

	Čičava	Komárany	Memík
Po 27.1.	Prenesenie pozostatkov svätého Jána Zlatoústeho		
Ut 28.1.	Prepodobný otec Efrém Sýrsky		
	17.00 + Michal (r. Leškova) + panychýda		
St 29.1.	Prenesenie pozostatkov svätého hieromučenika Ignáca Bohonositeľa		
	16.30 + Ján, Štefan, Mária (r. Hricová)	18.00 Veľká večereň	
Št 30.1.	Traja svätí svätitelia Bazil Veľký, Gregor Teológ a Ján Zlatoústý		Odporúčaný sviatok
	16.30 + Alžbeta (r. Gerová)		18.00 *r. Vasilková
Pi 31.1.	Svätí divotvorcovia a nezištníci Kýros a Ján		Zdržanlivosť od mäsa
		17.00	
So 1.2.	Predprazdenstvo Stretnutia Pána		
	18.00 Veľká večereň		
Ne 2.2.	Nedeľa o Zachejovi Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista		Požehnanie sviec Myrovanie
	9.15	11.00 *ZBP Veronika (r. Čandíková)	7.30 *za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.

Spojená škola bl. biskupa Gajdiča v Prešove v školskom roku 2025/2026 otvára pre uchádzačov o štúdium jednu triedu štvorročného gymnázia pre žiakov deviateho ročníka ZŠ v študijnom odbore gymnázium so všeobecným zameraním. Ponúkaný študijný odbor je postavený na 20-ročných skúsenostiach gymnaziálneho vzdelávania s bohatou mimoškolskou činnosťou, individuálnym prístupom realizovaným v rodinnom prostredí založenom na princípoch kresťanskej viery. Prihlášku je možné podať do 20.2.2025.

V pondelok 27. januára 2025 bude o 16.30 hod. v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove slávená zádušná sv. liturgia za zosnulého vladyku Ladislava Hučka, apoštolského exarchu pre katolíkov byzantského obradu v Českej republike. Po sv. liturgii budú jeho telesné ostatky uložené do krypty katedrálneho chrámu. Liturgický jazyk bude cirkevno-slovanský.